

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2022
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 200/2021
populárny názov	Prieťahy v prípravnom konaní
sudca spravodajca	Miloš Maňar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pri hodnotení existencie materiálnych dôvodov väzby je potrebné zohľadniť aj prípadnú namietanú nesústredujúcu činnosť a prieťahy v prípravnom konaní. Spomalené vyšetrovanie môže byť bez existencie dostatočne vážnych ospravedlňujúcich dôvodov prekážkou väzobného stíhania obvineného/obžalovaného.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa domáhal vyslovenia porušenia svojich práv v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. V ďalšom namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie a v tej súvislosti aj porušenie základného práva na osobnú slobodu uznesením Krajského súdu v Prešove. Sťažovateľ bol Okresným súdom Poprad na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Poprad podanej 15. decembra 2020 väzobne trestne stíhaný pre podozrenie zo spáchania zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva. Sťažovateľ bol na základe návrhu prokurátora okresnej prokuratúry vzatý do väzby uznesením okresného súdu, sudcu pre prípravné konanie z 5. júla 2020 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom lehota väzby mu začala plynúť 2. júla 2020 o 16.10 h. Okresný súd konajúci sudcom pre prípravné konanie na výsluchu konanom 20. októbra 2020 zamietol žiadosť sťažovateľa z 30. septembra 2020 o prepustenie z väzby na slobodu (doručenú okresnej prokuratúre 5. októbra 2020 a okresnému súdu 9. októbra 2020) a zároveň väzbu sťažovateľa nenahradil jeho písomným sľubom, pričom nerozhodol o jeho návrhu nahradiť väzbu dohľadom probačného

	a mediálneho úradníka. Proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť. Dňa 13. novembra 2020 okresný súd vyhotovil predkladaciu správu a 16. novembra 2020 doručil predmetný spis krajskému súdu na rozhodnutie o podanej sťažnosti. Krajský súd uznesením z 24. novembra 2020 na základe sťažnosti podanej sťažovateľom zrušil uznesenie okresného súdu z 20. októbra 2020 a uložil mu vo veci znovu konať a rozhodnúť. Zo záznamu súdnej kancelárie vyplýva, že predmetné uznesenie krajského súdu bolo 10. decembra 2020 odoslané sťažovateľovi a jeho obhajcovi (rovnako tak bolo odoslané dotknutému ústavu na výkon väzby a okresnej prokuratúre, pozn.) a okresnému súdu bolo doručené spolu so spisom 14. decembra 2020. Okresný súd v konaní po podaní obžaloby na výsluchu konanom 17. decembra 2020 rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a zamietol žiadosť sťažovateľa z 30. septembra 2020 o prepustenie z väzby na slobodu. Písomný sľub sťažovateľa ako nahradenie väzby neprijal a rovnako väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediálneho úradníka. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť. Dňa 7. januára 2021 okresný súd vyhotovil predkladaciu správu a 12. januára 2021 doručil predmetný spis krajskému súdu na rozhodnutie o podanej sťažnosti. Krajský súd uznesením z 20. januára 2021 zamietol ako nedôvodnú sťažnosť proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Zo záznamu súdnej kancelárie je zrejmé, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 28. januára 2021, okresnému súdu spolu so spisom 3. februára 2021 a právny zástupca sťažovateľa ho prevzal 1. februára 2021. Okresný súd v predmetnej trestnej veci na hlavnom pojednávaní konanom 11. mája 2021 rozsudkom uznal sťažovateľa (a ďalších obžalovaných) vinným zo zločinu lúpeže spáchaného formou spolupáchateľstva a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa, uznesením zo 14. septembra 2021 potvrdil predmetný rozsudok okresného súdu a vec je tak právoplatne skončená. Uvedeného dňa bol sťažovateľovi ukončený výkon väzby a bol mu nariadený výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ sa domáhal vyslovenia porušenia svojich práv v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. V ďalšom namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie a v tej súvislosti aj porušenie základného práva na osobnú slobodu uznesením Krajského súdu v Prešove.
z odôvodnenia	Predmetom posúdenia v danom prípade je otázka, či okresný súd pri rozhodnutí o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a krajský súd pri preskúmaní jeho sťažnosti postupovali v súlade s požiadavkami kladenými na „rozhodovanie o zákonnosti väzby“, t. j. či rešpektovali sťažovateľovi zaručené „právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd... rozhodol o zákonnosti väzby“. Postup okresného súdu v prípravnom konaní Konanie pred okresným súdom od podania žiadosti sťažovateľa (5. októbra 2020) do predloženia veci krajskému súdu (16. novembra 2020) trvalo celkovo 42 dní, teda v lehote presahujúcej dobu jedného mesiaca na jednom stupni, čo už na prvý pohľad signalizuje neprimeranú dĺžku konania o väzbe. Ústavný súd pritom nenašiel v prejednávacom prípade žiadne osobitné dôvody, ktoré by dokázali označenú dĺžku konania ospravedlniť. O nesústredenej činnosti

okresného súdu svedčí aj fakt, že sa v predmetnom uznesení nevysporiadal s návrhom sťažovateľa na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, čo samo osebe znamenalo, že krajský súd nemohol postupovať inak a vec mu musel vrátiť na nové rozhodnutie.

Postup okresného súdu v konaní pred súdom

Z predloženého súdneho spisu vyplýva, že okresný súd rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe uznesením č. k. 5 T 69/2020-290 zo 17. decembra 2020 a zároveň aj o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podľa § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku s použitím § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol. Po podaní sťažnosti zo strany sťažovateľa bola vec krajskému súdu predložená 12. januára 2021, teda konanie pred okresným súdom v tomto prípade trvalo celkovo 28 dní (od podania obžaloby 15. decembra 2020, pozn.).

Posudzujúc všetky okolnosti prípadu, ústavný súd konštatuje, že túto lehotu možno považovať za primeranú a zodpovedajúcu požiadavkám na urýchlenie väzobného konania.

Postup krajského súdu

Z obsahu na vec sa vzťahujúcich spisov vyplýva, že prvá sťažnosť sťažovateľa (smerujúca proti uzneseniu okresného súdu č. k. 6 T 51/2020-53 z 20. októbra 2020) bola krajskému súdu predložená 16. novembra 2020, pričom krajský súd o nej rozhodol uznesením z 24. novembra 2020, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 11. decembra 2020 a jeho obhajcovi 14. decembra 2020. Predmetné konanie krajského súdu teda trvalo celkovo 28 dní (od 16. novembra 2020 do 14. decembra 2020, pozn.).

Pokiaľ ide o druhú sťažnosť sťažovateľa (smerujúca proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 69/2020-290 zo 17. decembra 2020), krajskému súdu bola spolu so spisom predložená 12. januára 2021 a krajský súd o nej rozhodol 20. januára 2021 napadnutým uznesením, teda na ôsmy deň od jej predloženia. Napadnuté uznesenie krajského súdu bolo následne sťažovateľovi doručené 28. januára 2021 a jeho obhajcovi 1. februára 2021. Rozhodovanie krajského súdu o sťažnosti sťažovateľa tak pre potreby ústavnoprávneho prieskumu trvalo celkovo 20 dní (od 12. januára 2021 do 1. februára 2021, pozn.).

Ústavný súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že takáto dĺžka rozhodovania sťažnostného súdu (28 dní, resp. 20 dní) nevykazuje v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu znaky porušenia práva sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o jeho väzbe.

Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia o väzbe

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nijako nezaoberal argumentmi sťažovateľa prezentovanými v ním podanej sťažnosti, že pri hodnotení existencie materiálnych dôvodov väzby okresný súd nezohľadnil nesústredenú činnosť a prieskumy v prípravnom konaní, ústavný súd konštatuje, že je nevyhnutné prisvedčiť sťažovateľovi a túto jeho námietku považovať za dôvodnú.

Ústavný súd sa presvedčil, že sťažovateľ predmetnú námietku vzniesol vo svojej sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu č. k. 5 T 69/2020-290 zo 17. decembra 2020. Konštatuje tiež, že predmetná námietka, ak by bola krajským súdom vyhodnotená ako dôvodná, mohla mať dopad na rozhodnutie v tejto veci. Spomalené vyšetrovanie alebo hlavné pojednávanie s prieskumami totiž môžu byť bez existencie dostatočne vážnych ospravedlňujúcich dôvodov prekážkou väzobného stíhania obvineného/obžalovaného (III. ÚS 518/2021). Vzhľadom na uvedené bolo povinnosťou krajského súdu reflektovať na tvrdenia

	sťažovateľa a poskytnúť mu konkrétnu a presvedčivú odpoveď. Ústavný súd však z odôvodnenia napadnutého uznesenia nezistil takú argumentáciu krajského súdu, ktorá by svedčila o tom, že krajský súd sa zaoberal týmito okolnosťami a sťažovateľom tvrdeným oslabením dôvodov väzby. Ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tp 51/2020 a krajský súd uznesením č. k. 6 Tos 1/2021-313 z 20. januára 2021 porušil sťažovateľovo základné právo na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a jeho právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. V časti namietajúcej rýchlosť rozhodovania okresného súdu v konaní pred súdom a rýchlosť rozhodovania krajského súd nebolo možné vyhovieť. Ústavný súd napriek uvedenému nerozhodol o zrušení napadnutého uznesenia krajského súdu ani o vrátení veci na ďalšie konanie, keďže to sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti ani nenavrhol a, navyše, sťažovateľ bol medzičasom právoplatne odsúdený a 14. septembra 2021 mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody. V súčasnosti teda sťažovateľ nie je vo väzbe, preto už nemožno posudzovať dôvodnosť jeho väzby v minulosti a ani rozhodnúť o jeho prepustení z väzby. O väzbe možno totiž rozhodovať vždy iba s účinkami pro futuro, teda do budúcnosti, nie so spätnou účinnosťou.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu väzba-žiadosť o prepustenie väzba-preskúmavanie väzobných dôvodov sťažnosť väzba-väzba v prípravnom konaní väzba-v konaní pred súdom väzba-rýchlosť rozhodovania

spisová značka	I. ÚS 350/2021
populárny názov	Zapretie otcovstva a res iudicata
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pri odôvodnení rozhodnutia o dovolaní je potrebné zachovať ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi právom na súdnu ochranu dovolateľa a sťažovateľky a dostatočne vysvetliť uprednostnenie „materiálnej spravodlivosti“ pred princípom právnej istoty a to s ohľadom na skutkové okolnosti a procesnú situáciu v danej veci.
skutkový stav a základné fakty	Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 4. apríla 2016 podal Peter Motyčka (žalobca) Okresnému súdu Bratislava II žalobu o zapretie otcovstva proti sťažovateľke (žalovanej). Žalobca v žalobe uviedol, že s Johanou Motyčkovou (matkou sťažovateľky) uzatvoril manželstvo, za trvania ktorého sa 15. mája 1981 narodila sťažovateľka. Manželstvo žalobcu a matky sťažovateľky bolo rozvedené 15. júna 1985, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť 29. augusta 1985. Pri náhodnom stretnutí s bývalou susedou 16. apríla 2013 sa žalobca dozvedel informáciu, že sťažovateľka možno nie je jeho dcéra. Test DNA vykonaný neštátnym zdravotníckym zariadením v ten istý deň (t. j. 16. apríla 2013), ktorý

	si dal žalobca vyhotoviť, jednoznačne vylúčil jeho otcovstvo voči sťažovateľke. Okresný súd rozsudkom z 21. júna 2016 žalobu zamietol ako podanú oneskorene, keď, aplikujúc na danú vec § 86 ods. 1 zákona o rodine (v znení účinnom do 7. septembra 2011), manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvie, že sa jeho manželke narodilo dieťa, zaprieť na súde, že je jeho otcom, a, vychádzajúc z toho, že sťažovateľ sa o narodení sťažovateľky dozvedel v deň jej narodenia (t. j. 15. mája 1981), dospel k záveru, že (prekluzívna) lehota na zapretie otcovstva žalobcovi uplynula 15. mája 1984. Žalobca, ktorý bol v predmetnom konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, napriek riadnemu poučeniu o možnosti podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, svoje oprávnenie nevyužil, v dôsledku čoho rozsudok okresného súdu 20. júla 2016 nadobudol právoplatnosť. Dňa 26. septembra 2019 bola okresnému súdu doručená ďalšia žaloba žalobcu, ktorou sa proti sťažovateľke domáhal zapretia otcovstva, odôvodnená identickými skutočnosťami, aké uviedol vo svojom predchádzajúcom návrhu. Navrhovateľ poukázal na to, že 1. januára 2016 sa stala účinnou nová právna úprava zapretia otcovstva, podľa ktorej manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom (§ 86 ods. 1 zákona o rodine v aktuálnom znení). Okresný súd uznesením z 28. apríla 2020 konanie zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci, keďže sa týkalo tých istých účastníkov a toho istého predmetu konania, ktoré už bolo právoplatne ukončené rozsudkom okresného súdu. Na základe odvolania navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 13. augusta 2020 uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne. Krajský súd uviedol, že v predmetnom konaní sa navrhovateľ v podstate domáha revízie pôvodného (právoplatného) rozsudku okresného súdu, čo však nie je možné ani prípustné. Proti uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku tvrdiac, že nesprávnym procesným postupom súdu mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to či „možno prelomiť všeobecne uznávanú zásadu <i>res iudicata</i> v konaní o zapretie otcovstva pri individuálnom posúdení prípadu s prihliadnutím na okolnosti hodné osobitného zreteľa“. Navrhovateľ uviedol, že okresný súd pri rozhodovaní o jeho prvom návrhu na zapretie otcovstva aplikoval neplatnú právnu úpravu, čím ho uviedol do omylu, preto proti rozsudku okresného súdu nepodal odvolanie. Podľa názoru navrhovateľa rozsudok okresného súdu nie je meritórnym rozhodnutím, a teda prekážka právoplatne rozhodnutej veci v predmetnom konaní neexistovala. Najvyšší súd napadnutým uznesením uznesenie krajského súdu a uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP na navrhovateľom nastolenú otázku, či „možno prelomiť všeobecne uznávanú zásadu <i>res iudicata</i> v konaní o zapretie otcovstva pri individuálnom posúdení prípadu s prihliadnutím na okolnosti hodné osobitného zreteľa“, v podstate odpovedal kladne s tým, že v posudzovanom prípade „<i>je nutné... zásadu res iudicata prelomiť s ohľadom na vývoj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva... nakoľko dovolateľ má legitímne právo dostať prinajmenšom príležitosť poprieť otcovstvo dieťaťa... taktiež odporkyňa môže mať záujem poznať svojho biologického otca</i>“.
z odôvodnenia	Ústavný súd ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie kvôli posúdeniu, či najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom rozhodol o prípustnosti

dovolania navrhovateľa (účastníka konania o zapretie otcovstva) podľa § 420 ods. 1 písm. b) CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zastavení konania pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Ako bolo uvedené, v dôsledku napadnutého uznesenia najvyššieho súdu má v konaní meritórne rozhodnúť okresný súd.

Prvý návrh žalobcu, ktorým sa proti sťažovateľke domáhal zapretia otcovstva (zo 4. apríla 2016), okresný súd rozsudkom z 21. júna 2016 zamietol ako podaný oneskorene. Navrhovateľ, ktorý bol v predmetnom konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, napriek riadnemu poučeniu o možnosti podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, svoje oprávnenie nevyužil, v dôsledku čoho rozsudok okresného súdu 20. júla 2016 nadobudol právoplatnosť. Uvedenú skutočnosť zohľadnil najvyšší súd v konaní o druhom (obsahovo identickom) návrhu žalobcu (z 26. septembra 2019), v rámci svojho rozhodovania o dovolaní žalobcu, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP; táto časť uznesenia najvyššieho súdu nebola ústavnou sťažnosťou dotknutá.

Najvyšší súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP na navrhovateľom nastolenú otázku, či „možno prelomiť všeobecne uznávanú zásadu *res iudicata* v konaní o zapretie otcovstva pri individuálnom posúdení prípadu s prihliadnutím na okolnosti hodné osobitného zreteľa“, v podstate odpovedal kladne s tým, že v posudzovanom prípade „je nutné... zásadu *res iudicata* prelomiť s ohľadom na vývoj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva... nakoľko dovolateľ má legitímne právo dostať prinajmenšom príležitosť poprieť otcovstvo dieťaťa... taktiež odporkyňa môže mať záujem poznať svojho biologického otca“. V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal na rozhodnutia ESJP, ktoré „aj napriek rozličnosti skutkových podstát sa zhodujú v preferencii toho, aby v oblasti určovania otcovstva bola biologická realita uvedená do súladu s právnym stavom“.

Takýto záver najvyššieho súdu nie je ústavne akceptovateľný. Nedostatočné odôvodnenie uznesenia súdu vyššej inštancie, ktoré vyústilo do jeho vnútornej rozpornosti, považuje ústavný súd za dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, súčasťou ktorého je nepochybne aj požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu (m. m. III. ÚS 772/2016).

Zavedenie lehoty, v ktorej domnelý otec musí prijať opatrenia na popretie otcovstva dieťaťa, má za cieľ zabezpečiť právnu istotu a chrániť záujmy dieťaťa spočívajúce v poznaní svojej totožnosti. Tieto ciele však neprevažujú nad právom otca mať príležitosť poprieť otcovstvo. Praktická nemožnosť poprieť otcovstvo od narodenia dieťaťa predstavuje pre domnelého otca nadmerné bremeno, čo je v rozpore nielen s jeho právom na prístup k súdu a na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru, ale neprimerane zasahuje aj do jeho práva podľa čl. 8 dohovoru (rozsudok ESJP vo veci Mizzi c. Malta č. 26111/02 z 12. 1. 2006). Popri práve na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života je tu teda aj princíp právnej istoty ako súčasť právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd poukázal na dôvodovú správu k zákonu č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Vyplýva z nej, že obmedzenie zákonnej lehoty na podanie zapieracej žaloby, ktorého účelom je ochrana práv dieťaťa a zabezpečenie stability rodinných pomerov, sa má hodnotiť ako rešpektovanie limitov ustanovených čl. 8 dohovoru. Zavedenie premlčacej lehoty na začatie konania o otcovstve je ospravedlniteľné snahou zaistiť právnu istotu v rodinných vzťahoch a chrániť záujmy dieťaťa.

	Napriek tomu, že okresný súd rozsudkom z 21. júna 2016 nerozhodol podľa v tom čase účinného znenia zákona o rodine, keď lehotu na zapretie otcovstva posúdil odo dňa, keď sa žalobca dozvedel, že sa jeho manželke narodilo dieťa (úprava účinná do 7. septembra 2011), a nie odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke (t. j. úpravy účinnej od 1. januára 2016), najvyšší súd skutočnosť, že dovolateľ nepodal proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok, podľa názoru ústavného súdu nálezite nevyhodnotil. V danom prípade nemožno hovoriť o tom, že by bola navrhovateľovi prakticky odopretá možnosť zaprieť otcovstvo. Navrhovateľ takúto možnosť reálne mal, aj ju využil, avšak po porade s právnym zástupcom, ktorý ho zastupoval v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 19 C 60/2016, nepodal proti rozsudku, ktorým jeho návrh na zapretie otcovstva zamietol, odvolanie. Ústavný súd najvyššiemu súdu vytkol, že sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s judikatúrou ústavného súdu a EŠLP, a jeho rozhodnutie je v podstate zamerané jednostranne iba na vyhodnotení tvrdení dovolateľa. Najvyšší súd tak nezachoval ústavnoprávne relevantnú rovnováhu medzi právom na súdnu ochranu dovolateľa a sťažovateľky a ani dostatočne nevysvetlil uprednostnenie „materiálnej spravodlivosti“ pred princípom právnej istoty s ohľadom na skutkové okolnosti a procesnú situáciu v danej veci. Ústavný súd považuje námietku sťažovateľky, že rozhodnutie najvyššieho súdu je vo vzťahu k posudzovaniu „dôvodov hodných osobitného zreteľa“ arbitrárne a zjavne neodôvodnené, nemajúce oporu v judikatúre ústavného súdu ani v judikatúre EŠLP, za opodstatnenú. Opodstatnená je aj námietka sťažovateľky, že v rámci skúmania podmienok konania sa najvyšší súd nevysporiadal s procesným spoločenstvom a preklúziou. Ústavný súd dospel k záveru, že najvyšší súd v napadnutom uznesení nezohľadnil východiská ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky (účastníčky konania o zapretie otcovstva), preto jeho prístup pri rozhodovaní o dovolaní navrhovateľa nemožno hodnotiť inak ako taký, ktorý odporuje obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	dovolanie-prípustnosť občianske súdne konanie rodičovské práva, rodina otcovstvo-zapretie otcovstva konanie-splnenie podmienok konania

spisová značka	I. ÚS 388/2021
populárny názov	Odôvodnenie rozhodnutia
sudca spravodajca	Miloš Maňar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Odôvodnenie, ktoré len všeobecným spôsobom konštatuje na jednej strane nesplnenie podmienok prípustnosti dovolania a na druhej strane dodržanie

	zákoných náležitostí rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. nemožnosť ustálenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť alebo ktorá je dovolacím súdom riešená rozdielne, bez akejkoľvek odpovede na konkrétne námietky sťažovateľky v dovolaní, nemôže učiniť zadosť požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia v súlade s právom na spravodlivý proces.
skutkový stav a základné fakty	Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že pred súdnym exekútorom sa v prospech sťažovateľky ako oprávnenej začalo exekučné konanie na vymoženie pohľadávky proti povinnému – konateľovi spoločnosti, na základe rozhodcovského rozsudku. V rozhodcovskom konaní si sťažovateľka uplatnila náhradu škody podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka voči konateľovi spoločnosti, keďže si nedokázala vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti dlžníka. Podľa sťažovateľky právomoc rozhodcovského súdu a existencia rozhodcovskej zmluvy vyplynuli z rozhodcovského konania medzi sťažovateľkou a spoločnosťou, ktoré skončilo vydaním rozhodcovského rozsudku z 29. decembra 2014, ktoré predmetnému konaniu predchádzalo. Rozhodcovskú doložku uzatvorenú medzi sťažovateľkou a spoločnosťou, osobne podpísal povinný ako konateľ spoločnosti. Exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol uznesením z 8. apríla 2016. V odôvodnení uviedol, že v predmetnej veci nebola uzavretá rozhodcovská zmluva, a ako ďalší dôvod uviedol nemožnosť uplatniť fikciu doručenia, keďže pri doručovaní zásielky do vlastných rúk nebol dodržaný postup podľa § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, pozn.). Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu, s jeho právnym názorom o neexistencii rozhodcovskej zmluvy, ako aj o nedostatku formálnej vykonateľnosti exekučného titulu sa v celom rozsahu stotožnil. Uznesenie krajského súdu napadla sťažovateľka dovolaním, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol v časti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie dovolanie prípustné, a v časti odvolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, pretože neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uzneseniami najvyššieho súdu a krajského súdu.
z odôvodnenia	Ústavný súd plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy (I. ÚS 17/01). Rešpektuje aj jeho vlastnú diskreciu vo vzťahu k odmietaniu dovolaní, ktoré nespĺňajú procesné podmienky prípustnosti na ich vecné prejednanie. V týchto prípadoch je pochopiteľná tendencia najvyššieho súdu zjednodušiť svoje rozhodnutia, aby mohol efektívne plniť svoju úlohu. Ani pri tejto snahe nemôže byť opomenutá povinnosť rešpektovať práva sporových strán a dodržať zásady spravodlivého procesu, v okolnostiach prípadu právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, a to minimálne v takom rozsahu, aby dovolateľ dostal konkrétne odpovede na jeho podstatné dovolacie námietky (porovnaj IV. ÚS 80/2021). Odôvodnenie napadnutého uznesenia o odmietnutí dovolania z dôvodu podľa § 420 písm. f), ako aj podľa § 420 ods. 1 písm. a) a c) CSP podľa názoru ústavného súdu tieto základné požiadavky nespĺňal. Odôvodnenie, ktoré len všeobecným spôsobom konštatuje na jednej strane nesplnenie podmienok prípustnosti dovolania a na druhej strane dodržanie zákoných náležitostí rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. nemožnosť ustálenia právnej otázky, pri

	riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť alebo ktorá je dovolacím súdom riešená rozdielne, bez akejkoľvek odpovede na konkrétne námietky sťažovateľky v dovolaní, nemôže učiniť zadosť požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia v súlade s právom na spravodlivý proces. Ústavný súd považoval námietku sťažovateľky o nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu za opodstatnenú, keďže najvyšší súd bez náležitého odôvodnenia odmietol jej dovolanie podané z dôvodu podľa § 420 písm. f) a podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyšší súd porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka sa ochrany svojich základných práv a slobôd môže domôcť pred najvyšším súdom v dovolacom konaní, ústavnej sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením a postupom krajského súdu nevyhovelo.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	rozhodnutie-odôvodnenie rozhodcovské konanie-rozhodcovský rozsudok exekúcia-exekučné konanie dovolanie

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 68/2022
populárny názov	Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP
súdca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Obsah normatívneho textu v § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia ich práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné pojednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (vrátane vyhodnotenia súladu medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi na jednej strane a vykonanými dôkazmi na strane druhej), na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní a pod.

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ vystupoval v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III v procesnom postavení žalobcu v spore o zaplatenie 2 655,52 eur s príslušenstvom z titulu nevydania bezdôvodného obohatenia z právneho úkonu, ktorý odpadol, podľa Občianskeho zákonníka. Od žalovanej sa domáhal vrátenia zálohy kúpnej ceny bytu, ktorého prevod vlastníctva sa neuskutočnil. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a sťažovateľ ako žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že žalovaná mu bola povinná zloženú zálohu vrátiť, t. j. že došlo z jej strany k bezdôvodnému obohateniu, a preto rozsudkom z 20. novembra 2013 vo veci rozhodol o zamietnutí žaloby sťažovateľa a uložil mu povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania. Krajský súd na základe odvolania podaného sťažovateľom napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, odôvodňujúc jeho prípustnosť podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol v časti namietajúcej vadu zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP] ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné podľa § 447 písm. c) CSP, a vo zvyšnej časti podľa § 447 písm. f) CSP s odôvodnením, že právna otázka, pri vyriešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nebola sťažovateľom špecifikovaná.
z odôvodnenia	Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol prípustný mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), ktorý sťažovateľ aj využil (a to bez toho, aby v ústavnej sťažnosti tvrdil, že niektorá z jeho dovolacích námietok nebola v dovolacom konaní uplatniteľná). Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľa preskúmal najvyšší súd ako súd dovolací. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľovej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci. Ústavný súd v súvislosti s prekúmaním ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu, považuje v prvom rade za potrebné poukázať na to, že podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah normatívneho textu v § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia ich práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (vrátane vyhodnotenia súladu medzi skutkovými zisteniami a právnymi závermi na jednej strane a vykonanými dôkazmi na strane druhej), na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní a pod. V prípade, že písomné vyhotovenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť (a okrem výnimočných prípadov pôjde) o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f)

	CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu „právo na spravodlivý proces“, ktoré je dotknutým ustanovením garantované strane konania, a súčasťou práva na spravodlivý proces je pritom nepochybne aj náležité odôvodnenie rozhodnutia zodpovedajúce kritériám čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 559/2018). Na rozdiel od tvrdenia najvyššieho súdu ústavný súd pripomína svoj dnes už v rozhodovacej činnosti pevne etablovaný názor, z ktorého vyplýva, že dovolacie konanie sa nenachádza mimo ústavného rámca ochrany základných práv a slobôd vrátane pravidiel spravodlivého súdneho konania podľa ústavy, a preto označené znenie § 420 písm. f) CSP je potrebné interpretovať v tom zmysle, že najvyšší súd v dovolacom konaní má zákonom ustanovenú povinnosť posúdiť a následne rozhodnúť s ohľadom na obsah podaného dovolania, či v predchádzajúcich štádiách konania pred všeobecnými súdmi nedošlo k porušeniu základného práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces v rozsahu, v akom tomuto základnému právu poskytuje ochranu v rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd (obdobne pozri napr. IV. ÚS 457/2020). Aktuálnosť stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. R 2/2016 po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je potrebné chápať v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Znamená to, že stratilo význam vyčleňovanie z tejto kategórie „inej vady konania“ podľa predchádzajúcej právnej úpravy a taká vada, pokiaľ má znaky uvedené v predchádzajúcej vete, zakladá prípustnosť dovolania podľa dotknutého (v nej označeného) ustanovenia. Včlenením do textu zákona formulácie o práve na spravodlivý proces sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil. V konečnom dôsledku zároveň platí, že vo sfére právneho poriadku Slovenskej republiky možno požadovať aj vyšší stupeň ochrany základných práv, než zodpovedá štandardom rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva, ako to vyplýva zo vzťahu dohovoru a zákona podľa čl. 154c ods. 1 ústavy (IV. ÚS 314/2020). Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sa napriek uvedenému ústavný súd presvedčil, že tento sa predmetnou dovolacou námietkou sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Jeho závery v otázke odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia [zodpovedajúce dôvodu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP] dokonca (napriek formálnemu odmietnutiu dovolania najvyšším súdom) zodpovedajú vecnému prieskumu dotknutej dovolacej námietky. V tomto kontexte tak ústavný súd zastáva názor, že pri zohľadnení už uvedených skutočností neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zasahoval. Najvyšší súd správne konštatoval, že sťažovateľ vo svojom dovolaní uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorej podľa jeho názoru došlo pred prvoinštančným a odvolacím súdom, ale vôbec nešpecifikoval právnu otázku, pri vyriešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ani neuviedol, ako mal odvolací súd podľa jeho názoru nastolenú právnu otázku správne riešiť. Podľa názoru ústavného súdu v skutočnosti išlo o námietku nesúhlasu s právnym posúdením veci odvolacím súdom, čo napokon uviedol aj najvyšší súd, a sťažovateľ v podstate len formálne označil za dôvod prípustnosti dovolania aj tvrdý odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP	

a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	dovolacie dôvody-zmätočnosť dovolanie-prípustnosť dovolacie dôvody-nesprávne právne posúdenie návrh-zjavne neopodstatnený konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom právomoc-právomoc ústavného súdu

spisová značka	I. ÚS 70/2022
populárny názov	Späťvzatie protestu prokurátora
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Späťvzatie protestu prokurátora však nemá povahu vybavenia podnetu, ale výlučného dispozičného úkonu prokurátora v konaní, a preto jeho vykonanie nemusí prokurátor odôvodňovať ani konajúcemu orgánu verejnej správy, ani účastníkom konania o proteste prokurátora a ani tej osobe, ktorá podnetom podanie protestu prípadne iniciovala. Keďže takúto povinnosť zákon o prokuratúre prokurátorovi neustanovuje, nemôže dôjsť späťvzatím protestu prokurátora, resp. absenciou zdôvodnenia takéhoto postupu k zásahu do subjektívnych práv účastníka konania o proteste prokurátora, resp. podávateľa podnetu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka podala okresnej prokuratúre podnet na podanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Levice zo 6. júna 2016 vo veci zániku povinného poistenia sťažovateľky ako samostatne zárobkovo činnnej osoby. Okresná prokuratúra 26. júna 2019 na základe podnetu sťažovateľky protest podala s poukazom na rozhodnutie veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Vs 1/2019 z 30. apríla 2019 (ďalej len „prvé rozhodnutie veľkého senátu“). Napadnutým opatrením okresná prokuratúra podľa § 23 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vzala protest prokurátora v celom rozsahu späť. Dôvodom späťvzatia protestu prokurátora bola skutočnosť, že rozhodnutím veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Vs 3/2019 z 24. novembra 2020 došlo k odchýleniu od záverov prvého rozhodnutia veľkého senátu a k inému právnomu posúdeniu veci, a tiež následné usmernenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/3 Gd 1/21/1000-3 z 5. januára 2021. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým opatrením okresnej prokuratúry, ku ktorému malo dôjsť nezákonným späťvzatím protestu prokurátora okresnej prokuratúry, čím mala byť zmarená možnosť sťažovateľky domáhať sa ochrany svojich práv a právom chránených záujmov prostredníctvom správnej žaloby podanej zo strany prokurátora.
z odôvodnenia	Protest prokurátora je v zmysle § 22 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre právnym prostriedkom dozoru prokurátora nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (tzv. netrestný dozor prokuratúry). Prokuratúra pri výkone netrestného dozoru predstavuje iný orgán ochrany práva v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Netrestný dozor prokuratúry tvorí v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky spolu so správnym súdnictvom systém vonkajšej kontroly orgánov verejnej správy. Oproti správnomu súdnictvu je však podstatou netrestného

dozoru prokuratúry ochrana zákonnosti, t. j. objektívneho práva, pričom ochrana subjektívnych práv fyzických a právnických osôb je v rámci neho sekundárna, prípadne môže i absentovať, ak nezákonný stav vyhovuje všetkým dotknutým osobám.

Podanie protestu prokurátora je oprávnením prokurátora, ktoré tento realizuje, ak sa domnieva, že správnym aktom orgánu verejnej správy bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis a súčasne boli pre takýto postup splnené podmienky ustanovené zákonom o prokuratúre.

Podania protestu prokurátora sa môže fyzická alebo právnická osoba domáhať aj podnetom v zmysle § 31 a nasl. zákona o prokuratúre. Podávateľ takéhoto podnetu má nárok na jeho vybavenie, ako i nárok na vybavenie opakovaného podnetu nadriadeným prokurátorom, ak nesúhlasí s vybavením svojho prvého podnetu, avšak nie aj nárok na podanie ním navrhovaného protestu prokurátora. Protest prokurátora predstavuje po procesnej stránke právny akt – návrh sui generis, na podklade ktorého sa začína konanie o proteste prokurátora, teda osobitné administratívne konanie, v ktorom sa rozhoduje o tom, či napadnutým správnym aktom orgánu verejnej správy bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis (§ 23 ods. 4 zákona o prokuratúre).

Dispozičné oprávnenie k protestu prokurátora patrí po celý čas konania o proteste prokurátora výlučne prokurátorovi, ktorý ho podal, prípadne nadriadenému prokurátorovi [§ 6 ods. 1 písm. b) zákona o prokuratúre]. To znamená, že prokurátor, ktorý protest podal, ho môže zobrať aj späť. Zákon o prokuratúre takéto procesné oprávnenie vo všeobecnosti upravuje v § 23 ods. 3, pričom špeciálne v § 24 ods. 15 vo vzťahu ku konaniu o proteste prokurátora proti rozhodnutiu a opatreniu orgánu verejnej správy ustanovuje, že späťvzatie protestu môže byť vykonané len v rámci prebiehajúceho konania o ňom.

Späťvzatie protestu prokurátora je teda výlučným dispozičným procesným oprávnením prokurátora, ktorého vykonanie nie je spojené ani so súhlasom orgánu verejnej správy, ktorého správny akt bol protestom napadnutý, resp. súhlasom podávateľa podnetu, ak protest prokurátora bol podaný na základe vybavenia podnetu. Skutočnosť, že protest prokurátora je spojený s ochranou zákonnosti realizovanou v rámci výkonu netrestného dozoru prokuratúry, určuje aj prípadný dopad na subjektívne práva toho podávateľa podnetu, ktorý svojím podnetom podanie protestu inicioval. Z ustanovení zákona o prokuratúre nevyplýva povinnosť prokurátora vyhovieť podnetu podávateľa domáhajúceho sa podania protestu prokurátora a ani viazanosť vykonania späťvzatia protestu prokurátora na súhlas podávateľa podnetu.

Ak prokurátor pri vybavovaní podnetu došiel k záveru, že neboli splnené podmienky pre podanie protestu prokurátora, a podnet vybavil v zmysle § 36a ods. 3 zákona o prokuratúre, teda podnet odložil, o čom písomne vyrozumel jeho podávateľa, nemožno považovať popísaný zákonný postup za ústavne neudržateľný. V posudzovanom prípade však k podaniu protestu prokurátora došlo, v priebehu konania o ňom bol ale protest vzatý prokurátorom späť (s obligatórnym procesným následkom zastavenia konania o proteste prokurátora orgánom verejnej správy podľa § 24 ods. 15 zákona o prokuratúre).

Späťvzatie protestu prokurátora však nemá povahu vybavenia podnetu, ale výlučného dispozičného úkonu prokurátora v konaní, a preto jeho vykonanie nemusí prokurátor odôvodňovať ani konajúcemu orgánu verejnej správy, ani účastníkom konania o proteste prokurátora a ani tej osobe, ktorá podnetom podanie protestu prípadne iniciovala. Keďže takúto povinnosť zákon o prokuratúre prokurátorovi neustanovuje, nemôže dôjsť späťvzatím protestu prokurátora, resp. absenciou zdôvodnenia takéhoto postupu k zásahu do subjektívnych práv účastníka konania o proteste prokurátora, resp. podávateľa podnetu.

	Ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	prokurátor, prokuratúra-protest podanie-späťvzatie sociálna poisťovňa Najvyšší súd Slovenskej republiky-veľký senát konanie pred ústavným súdom-podmienky konania pred ústavným súdom

spisová značka	I. ÚS 97/2022
populárny názov	Aktívna vecná legitimácia
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	17.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Posúdenie aktívnej vecnej legitimácie je otázkou právneho posúdenia v čase rozhodovania vo veci samej, pre vyhovenie návrhu na zmenu účastníka konania skúma súd skutočnosti predpokladané zákonom iba v procesnej rovine, v štádiu rozhodovania vo veci samej súd skúma otázku skutočnej existencie, prevodu práva alebo povinnosti. Návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu podáva v konečnom dôsledku za každých okolností subjekt, ktorý je už len formálne v pozícii žalobcu a v dôsledku právnej skutočnosti stratil vecnú (hmotnoprávnu) legitimáciu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ uzatvoril 28. februára 2007 so spoločnosťou (ďalej len „BTK“), zmluvu o dielo, predmetom ktorej bolo dielo – prístavba a nadstavba objektu, z ktorej sťažovateľovi vznikla povinnosť uhradiť časť zádržného. Svoju pohľadávku zo zmluvy o dielo spoločnosť BTK postúpila 23. júla 2012 na spoločnosť X, ktorá podala 17. augusta 2012 na okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) žalobu o zaplatenie sumy 725,704,56 eur s príslušenstvom z titulu doplatenia ceny za dielo, resp. uhradenie zádržného. Sťažovateľ bol v tomto konaní v právnom postavení žalovaného. Následne 14. marca 2013 spoločnosť BTK od zmluvy o postúpení pohľadávky odstúpila a 19. marca 2013 uzatvorila zmluvu o postúpení pohľadávky s inou fyzickou osobou (ďalej len "fyzická osoba"). Okresný súd na základe návrhu z 8. apríla 2013 pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, ktorým sa stala fyzická osoba. Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 14. apríla 2016 postúpila fyzická osoba pohľadávku zo zmluvy o dielo späť na spoločnosť BTK. Na základe ďalšieho návrhu na zmenu žalobcu z 25. mája 2016 okresný súd zmenu pripustil a novým žalobcom sa stal pôvodný vlastník pohľadávky (BTK). Rozsudkom z 12. decembra 2017 okresný súd rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 725 704,56 eur s príslušenstvom a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Okresný súd dospel k záveru o existencii aktívnej vecnej legitimácie žalobcu a o osvedčení uplatneného nároku. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietol a žalobcovi priznal

	nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Rozsudok krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za arbitrárne a svojvoľné, založené na nesprávnych právnych záveroch v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a za nedostatočne odôvodnené.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu Pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Ak mal sťažovateľ záujem ďalej namietat porušenie svojich práv postupom či rozhodnutím všeobecných súdov pred ústavným súdom, svoju argumentáciu týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu mohol odôvodniť v dovolaní prípustnosťou podľa § 420 písm. f) CSP. Keďže tak neurobil, jeho argumentácia týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v konaní pred ústavným súdom je za daných okolností a priori neprípustná. Napriek skutočnosti, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odkázal na poslednú vetu § 80 ods. 2 CSP, aj podľa poslednej vety § 92 ods. 3 OSP platného a účinného v čase rozhodovania okresného súdu ak súd vyhovie návrhu na zmenu účastníka konania, zostávajú právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zachované. Sťažovateľ sústreďuje svoju polemiku s právnym názorom krajského súdu a okresného súdu na moment procesného rozhodovania okresného súdu o prvom návrhu na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, keď v ústavnej sťažnosti, tak ako v opravných prostriedkoch využitých v konaní pred všeobecnými súdmi, zotrúva na svojej argumentácii, že v dôsledku odstúpenia od prvej zmluvy o postúpení pohľadávok s účinkami ex tunc stratil pôvodný žalobca svoju aktívnu vecnú legitímáciu „spätne“ a nebol vôbec oprávnený podať žalobu. Tú mal okresný súd z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zamietnuť a nemal rozhodnúť o pripustení zmeny na strane žalobcu. Právny nástupca pôvodného žalobcu mal možnosť podať novú žalobu. Ústavný súd pripomína potrebu rozlíšiť postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu účastníka konania (sporovej strany, pozn.) a pri rozhodovaní vo veci samej. Pre účely rozhodnutia podľa § 92 ods. 3 OSP (účinného do 30. júna 2016, pozn.) stačilo preukázať, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. V tomto štádiu konania však súd nie je oprávnený hodnotiť, či sú naplnené predpoklady na takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotno-právnej úpravy (mutatis mutandis nález č. k. II. ÚS 788/2015-13 z 2. decembra 2015, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 73/2015, I. ÚS 61/2022). Obdobné závery vyplývajú aj z judikatúry najvyššieho súdu, podľa ktorej otázkou, či tvrdené právo (povinnosť), ktoré malo byť prevedené alebo ktoré malo prejsť na iného, tu skutočne je, alebo či na iného skutočne prešlo alebo bolo prevedené, sa týka posúdenia veci samej, ku ktorému sa súd vyjadruje až v rozhodnutí vo veci samej (porovnaj uznesenie č. k. 6 Cdo 221/2011 z 30. januára 2013, uznesenie č. k. 4 Obo 45/2012 z 26. novembra 2012). Pri zmene účastníctva podľa § 92 ods. 2 a 3 OSP (účinného do 30. júna 2016, pozn.) zostávajú všetky účinky spojené s podaním návrhu zachované, procesný nástupca musí prijať stav konania taký, aký je (v súčasnosti rovnako § 80 ods. 3 CSP), teda i s procesnými úkonmi, ktoré dovtedy v konaní urobil jeho právny predchodca. Vyčerpávajúco sa v tejto súvislosti vyjadril najvyšší súd aj v napadnutom uznesení, keď zdôraznil, že posúdenie aktívnej vecnej legitímácie je otázkou

	právneho posúdenia v čase rozhodovania vo veci samej, pre vyhoviecie návrhu na zmenu účastníka konania skúma súd skutočnosti predpokladané zákonom iba v procesnej rovine, v štádiu rozhodovania vo veci samej súd skúma otázku skutočnej existencie, prevodu práva alebo povinnosti. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa zdôraznil, že návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu podáva v konečnom dôsledku za každých okolností subjekt, ktorý je už len formálne v pozícii žalobcu a v dôsledku právnej skutočnosti stratil vecnú (hmotnoprávnu) legitímáciu. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu Najvyšší súd odmietol dovolanie keďže nesprávne právne posúdenie namietané sťažovateľom sa týka právnej otázky súvisiacej s procesným postupom okresného súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu účastníka konania na strane žalobcu, zároveň je nepresné, keďže v čase rozhodovania okresného súdu bol platný a účinný § 92 OSP, nie § 80 CSP. Najvyšší súd vyjadril svoj právny názor, že žaloba a z nej plynúce právo vyvodené zo zmluvy o postúpení, od ktorej sa odstúpilo po podaní žaloby s účinkami ex tunc, nemá a ani nemôže mať vplyv na aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu ako postupníka, ktorá mu v čase podania žaloby prislúchala nielen v procesnej, ale aj v hmotnoprávnej rovine. Opačný výklad by popieral zmysel a účel zmeny účastníka konania. Ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	legitímácia-vecná dovolanie-prípustnosť legitímácia-aktívna

spisová značka	I. ÚS 98/2022
populárny názov	Účinná ľútosť
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	17.02.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 2
analytická právna veta	Ak konajúci súd posúdi slovnou prednesenú účinnú ľútosť obvineného ako neúprimnú z dôvodu, že obvinený sa rovnakej trestnej činnosti dopustil opakovane a v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti nemu skutok takisto priznal a úprimne oľutoval, a neprizná mu z toho dôvodu existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona, pričom svoj záver riadne odôvodní, koná v rozsahu svojej právomoci a v súlade so zákonom s ustálenou judikatúrou.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ po tom, ako na hlavnom pojednávaní v trestnej veci vedenej proti jeho osobe urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (t. j., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a ľutuje svoje konanie), bol rozsudkom Okresného súdu Partizánske z 13. januára 2021 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby

	omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi, pre ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 80 mesiacov nepodmienečne, so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol sťažovateľovi uložený ochranný dohľad v trvaní 1 roka, trest prepadnutia v rozsudku špecifikovaných vecí a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Na základe odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske krajský súd napadnutým rozsudkom z 23. marca 2021 zrušil prvostupňové rozhodnutie vo výroku o treste a sám pri nezmenenom výroku o vine rozhodol tak, že sťažovateľa odsúdil p k trestu odňatia slobody na 10 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia. Sťažovateľ argumentuje, že krajský súd pri rozhodovaní o treste na rozdiel od okresného súdu neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona, t. j. neakceptoval úprimné oľutovanie spáchaného trestného činu sťažovateľom.
z odôvodnenia	Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ozrejmil, že vo vzťahu k uznaniu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona musí byť priznanie páchatel'a sprevádzané aj úprimným oľutovaním, čo v prípade obžalovaného – sťažovateľa, ktorý už bol súdne trestaný za rovnaký trestný čin, a to na nepodmienečný trest odňatia slobody, nebolo možné akceptovať. Odvolací súd uviedol, že sťažovateľ už v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti nemu skutok priznal a úprimne oľutoval. Bezprostredne po výkone trestu odňatia slobody za tento predchádzajúci skutok sa však trestnej činnosti dopustil opakovane. Uvedené podľa krajského súdu jednoznačne svedčilo jednak o jeho „ťažšej napraviteľnosti“, ako aj o „neúprimnosti jeho oľutovania“, preto priznanie tejto poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona okresným súdom bolo nesprávne. Pokiaľ krajský súd, zohľadniac konkrétne okolnosti prípadu, prejav ľútosti sťažovateľa vyhodnotil ako formálny a nezohľadnil ho ako poľahčujúcu okolnosť a pritom svoj záver aj riadne a zrozumiteľne odôvodnil, postupoval v rozsahu svojej právomoci, v súlade so zákonom, ako aj v súlade so stabilizovanou judikatúrou, preto z ústavnoprávneho hľadiska nie je možné jeho rozhodnutiu vyčítať arbitrárnosť alebo svojvôľu. Postup krajského súdu zodpovedá stanovisku trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. Tpj 55/2016 z 27. júna 2017 (č. R 44/2017), ktorým sťažovateľ mal v úmysle argumentovať vo svoj prospech a ktoré sa zaoberalo otázkou možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a l) Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo c) Trestného poriadku a ktoré potvrdilo, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. 1) Trestného zákona predpokladá aj úprimné oľutovanie trestného činu, ktoré je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Postup krajského súdu nebol v rozpore ani so závermi najvyššieho súdu prijatými v uznesení č. k. 5 Tdo 40/2020 z 30. júna 2020, na ktoré sťažovateľ v ústavnej sťažnosti takisto poukazoval, a to z dôvodu, že v tomto rozhodnutí najvyšší súd rovnako uzavrel, že pokiaľ ide o preukázanie splnenia podmienky v podobe „kvalifikovanej“ ľútosti, túto je potrebné posudzovať podľa konkrétnych okolností prípadu, pričom záver o jej ne/existencii nemožno zakladať výlučne na ústnych prejavoch obvineného uskutočnených pred súdom, ale je nevyhnutné zohľadniť aj ostatné procesné prejavy obvineného (napr. obsah záverečnej reči, posledného slova), celkové okolnosti prípadu (napr. o aký druh trestnej činnosti s prihliadnutím na formu zavinenia išlo), osobu páchatel'a (napr. či dosiaľ viedol riadny život), príp. ďalšie skutočnosti, ktoré predznamenávajú jeho vnútorný vzťah k spáchanému trestnému činu. Ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	rozhodnutie-odôvodnenie trest-rozhodnutie o treste arbitrárnosť trestné konanie-rozhodnutie o treste trest-poľahčujúce a priťažujúce okolnosti

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.